

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

JAVNI POZIV ZA DOSTAVLJANJE PROJEKTNIH PRIJEDLOGA

Oznaka poziva:	20.04.0-N2.1-261
Naziv poziva:	Podrška aktivnostima LGBTQI zajednice u BiH
Datum objave poziva:	28.1. 2021.
Rok za dostavljanje projektnih prijedloga:	5.3.2021. do 16.00 sati

Javni poziv za dostavljanje projektnih prijedloga

Kroz Program podrške zaštiti ljudskih prava (USAID/INSPIRE), Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) osnažuje građane i vlasti u BiH kako bi unaprijedili zaštitu ljudskih prava te pružili bolje usluge i prilike za zapošljavanje marginaliziranim grupama u Bosni i Hercegovini. USAID/INSPIRE nastavlja se na postignuća USAID-ovog Programa podrške marginaliziranim grupama (2015-2020). Ovaj program gradio je kapacitete nevladinih organizacija koje se bave pitanjima LGBTQI (*lesbian, gay, bisexual, transgender, queer, intersex*) zajednice za saradnju s općinskim vlastima i liderima u lokalnim zajednicama u organiziranju prve PRIDE parade u Bosni i Hercegovini (BiH) održane 2019. godine. Program je pružio podršku zagovaranju sistemskih rješenja za probleme s kojima se suočavaju marginalizirane grupe. Marginalizirane grupe u BiH susreću se i dalje s velikim izazovima. Zato je ključno kontinuirano pružati podršku onima kojima je potrebna, među kojima su i članovi LGBTQI zajednice.

USAID/INSPIRE poziva nevladine organizacije registrirane u Bosni i Hercegovini (udruženja i fondacije osnovane prema zakonima o udruženjima i fondacijama u BiH) da dostave svoje projektne prijedloge u okviru komponente za pružanje **Podrške aktivnostima LGBTQI zajednice u BiH**.

Na Javni poziv ne mogu se prijaviti: javne ustanove, institucije vlasti, privredna društva, vjerske organizacije, politički subjekti, kao ni međunarodne nevladine organizacije koje nemaju registrirano svoje predstavništvo u Bosni i Hercegovini u skladu sa zakonima o udruženjima i fondacijama u BiH.

Sve projektne aktivnosti moraju se realizirati u Bosni i Hercegovini.

Projektne prijedlozi mogu se dostavljati za cjelokupni ili djelomični iznos sredstava potrebnih za implementaciju kandidiranog projekta.

Ukupni raspoloživi fond sredstava po ovom javnom pozivu iznosi 480.000 BAM. Minimalni iznos sredstava koja se traže od USAID/INSPIRE ne može biti manji od 30.000 BAM, a maksimalan iznos traženih sredstava ne može prelaziti 150.000 BAM. Trajanje projekta ne može biti kraće od 6 mjeseci ni duže od 24 mjeseca.

Sva pitanja koja se tiču ovog javnog poziva dostavljaju se isključivo putem e-mail adrese: prijava@usaidinspire.ba (subject/predmet: 20.04.0-N2.1-261, Upit) do 26.2.2021. godine.

Puni tekst Javnog poziva kao i svi potrebni obrasci dostupni su na online platformi za upravljanje grantovima APPLY na linku: <https://kult.smapply.io/res/p/komponenta4>.

Od aplikanta se traži da **do 5. 3. 2021. do 16.00 sati** dostave nacrt projektnog prijedloga u elektronskom obliku, sa svim traženim prilogima, nakon što se registruju kao organizacija (*organisation*) na online platformi za upravljanje grantovima APPLY. U sklopu aplikacije trebaju popuniti sve podatke o svojoj organizaciji i odabrati komponentu na koju apliciraju unutar programa USAID/INSPIRE, nakon čega će odmah dobiti automatski e-mail kao potvrdu o prijemu aplikacije. Nacrta projektnih prijedloga koji ne budu dostavljeni na navedeni način i do navedenog roka neće biti uzeti u razmatranje.

Napomena: Svi potencijalni aplikanti trebaju pristupiti registraciji na online platformi za upravljanje grantovima APPLY čim prije, kako bi se upoznali s uvjetima i tehničkim postavkama aplikacije, a putem linka: <https://KULT.smapply.io/prog/inspire>. Molimo vas da taj link spasite u svoje kratice (*bookmarks*) ako namjeravate aplicirati na USAID/INSPIRE sada ili u budućnosti, a detaljne instrukcije o procesu registracije možete pronaći na linku: <https://kult.smapply.io/res/p/tehnicke-instrukcije/>.

Aplikanti se mole da pažljivo pročitaju tekst Javnog poziva prije nego što počnu s procesom apliciranja i prije nego što pošalju svoj projektni prijedlog.

Prava LGBTQI osoba

Proces donošenja antidiskriminacijskih zakona u pogledu zabrane diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije u BiH počinje 2003. godine, stupanjem na snagu Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH¹. U Zakonu o ravnopravnosti spolova u dijelu „definicije“ nije dana definicija spolne orijentacije.

Zakon o zabrani diskriminacije² u BiH stupio je na snagu 2009. godine. Prema članu 2. ovog Zakona, definira se i diskriminacija na osnovu spola, i to na način da će se u ovom domenu diskriminacijom smatrati svako različito postupanje uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu, ili grupi lica, na osnovu spola, spolnog izražavanja ili orijentacije a pri čemu im se onemogućava ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima javnog života. Međutim, mnogi zakoni i podzakonski akti na različitim nivoima kao osnove na kojima temelje zabranu diskriminacije nisu uzeli seksualnu orijentaciju, rodni identitet, niti spolne karakteristike.

U 2015. g. Agencija za ravnopravnost spolova BiH, Gender centar Republike Srpske i Gender centar Federacije BiH pružili su značajnu potporu ravnopravnosti LGBTQI osoba te su u godišnje operativne planove po Gender akcionom planu za 2016. godinu uključili konkretne mjere vezane za prava LGBTQI osoba.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH radi na strategiji za ljudska prava i strategiji za suzbijanje diskriminacije, koje bi trebale uključivati pitanja vezana za prava LGBTQI osoba što predstavlja pozitivnu promjenu u odnosu na ranije godine.³

Međutim, LGBTQI populacija se u našem društvu suočava s nizom problema koji svoje uzroke imaju u predrasudama i stereotipima spram pripadnika LGBTQI populacije. Također, pretežno patrijarhalno i konzervativno društvo dodatno otežava promjenu stavova i mišljenja javnosti o problemima i pravima LGBTQI populacije.

Globalni barometer homoseksualnih prava (GBGR), koji analizira nivo državne i društvene zaštite ili progona seksualnih manjina u svakoj zemlji, dala je Bosni i Hercegovini ocjenu „F“ (48%) u 2017. godini, što BiH svrstava u kategoriju "progona". Zbog visoke razine stigme, LGBTQI osobe u Bosni i Hercegovini rjeđe prijavljuju policiji protiv LGBTQI zločina i strahuju od gubitka zaposlenja.

Velika većina pripadnika LGBTQI zajednice u BiH prinuđena je ostati skrivena od javnosti iz straha po vlastitu sigurnost. Prevladavajući stav društva i političkih subjekata je da homoseksualnost „ne postoji“ u BiH te se prava pripadnika LGBTQI zajednice smatraju manje važnima od prava pripadnika heteroseksualnih osoba.

LGBTQI zajednica bila je domaćinom prve Parade ponosa u BiH 2019. godine. Nakon ovog hrabrog čina pojavila se prilika za zagovaranje i promicanje održivih promjena u području pravne jednakosti i

¹ Zakon o ravnopravnosti spolova (Službeni glasnik BiH br. 16/03, 102/09)

² Zakon o zabrani diskriminacije (Službeni glasnik BiH br. 59/09)

³ Rozi izvještaj 2016. Godišnji izvještaj o stanju ljudskih prava LGBTI osoba u Bosni i Hercegovini. Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar.

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

društvene uključenosti LGBTQI osoba. Promjene napravljene u institucionalnom i pravnom okviru BiH kako bi se uključile prave osobe koje pripadaju LGBTQI zajednici su, u odnosu na prethodni period, sada vidljivije i značajnije. Međutim, potrebno je osigurati i političku volju kako bi se primjenjivala u praksi. Takve se promjene još nisu dogodile u vezi s neophodnim društvenim promjenama koje bi osigurale unaprijeđenje zaštite ljudskih prava i jednakost LGBTQI osoba u BiH.

Tako i dalje, LGBTQI građani i građanke doživljavaju nasilje i diskriminaciju, čiji veliki dio ostaje u potpunosti nevidljiv u bh. društvu jer postojeći službeni mehanizmi prijavljivanja, procesuiranja i dokumentiranja diskriminacije i nasilja jednostavno nisu dostupni većini LGBTQI osoba. Svaka treća LGBTQI osoba u BiH žrtva je nekog vida diskriminacije⁴, koja u 93,8 % slučajeva ostaje neprijavljena nadležnim organima.

Zbog svog rodnog izražavanja ili seksualnog identiteta 23,5% osoba je doživjelo nasilje. Od broja osoba koje su doživjele nasilje, preko 94 % LGBTQI osoba u BiH bile su izravne žrtve psihološkog ili verbalnog nasilja, dok je svaka treća LGBTQI osoba bila žrtva fizičkog nasilja. Svaka peta LGBTQI osoba u BiH je jednom ili više puta bila žrtvom seksualnog nasilja.⁵

Osobe koje su doživjele nasilje ne prijavljuju to institucijama iz straha od ponovljene stigme zbog seksualne orijentacije.

Medijsko praćenje slučajeva zlostavljanja ili nasilja nad LGBTQI osobama je vrlo rijetko, ali i kada je prisutno, obojeno je stereotipima i predrasudama spram ove populacije. Umjesto da mediji pomažu i skreću pažnju na probleme pripadnika LGBTQI zajednice, isti, zbog načina na koji izvještavaju, često daju još veći povod za dodatno viktimiziranje LGBTQI osoba.

Problemi LGBTQI populacije ogledaju se i u nemogućnosti ostvarivanja važeće bračne zajednice zbog definiranja braka kao uređene zajednice muškarca i žene⁶, a ovo za sobom povlači i nemogućnost usvajanja djece.

Pravo na javno okupljanje u praksi je značajno ugroženo zbog fizičkih prijetnji i napada koji su se događali u minulom periodu.

Troškove operacija promjene spola, hormonalne terapije i sl. ne pokriva zdravstveno osiguranje. Promjene ličnih dokumenata nakon promjene spola i izmjene osobnih podataka (JMBG) otežane su zbog djelomičnog pravnog vakuuma koji tretira ovu oblast.

U cilju unaprijeđenja prava i položaja LGBTQI populacije u BiH Američka agencija za međunarodnu saradnju (USAID) podržat će projekte i aktivnosti čiji rezultati vode do poboljšanja društvenog ambijenta prema LGBTQI zajednici. USAID/INSPIRE pružit će podršku aktivnostima organizacija u BiH koje zagovaraju pitanja vezana za LGBTQI populaciju i koje se zalažu za prava, osnaživanje i dostojanstvo nedovoljno predstavljenih društvenih grupa u BiH, aktivnosti s ciljem osnaživanja građana/ki i institucija vlasti u BiH kako bi unaprijedile zaštitu ljudskih prava, pružile usluge i perspektive zapošljavanja za najranjivije osobe.

⁴ Jasmina Čaušević (2013). Brojevi koji ravnopravnost znače. Analiza rezultata istraživanja potreba LGBT osoba u Bosni i Hercegovini. Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar; Edicija: Ljudska prava.

⁵ Ibid

⁶ Porodični zakon FBiH (član 6.) i Porodični zakon RS (član 3.)

Oblasti javnog poziva

Projektni prijedlozi trebaju se odnositi na sljedeće oblasti koje se vežu za pružanje podrške LGBTQI zajednici u BiH kroz:

- aktivnosti koje direktno vode do unaprjeđenja položaja LGBTQI osoba u BiH, uključujući i bolju percepciju LGBTQI populacije u BiH,
- zagovaranje ka svim nivoima vlasti za unaprjeđenje prava i položaja LGBTQI osoba u BiH, koristeći, između ostalog, i javne kampanje u zagovaračkim aktivnostima,
- razvoj kapaciteta LGBTQI organizacija koje se bave problemima s kojima se suočava LGBTQI zajednica,
- edukaciju javnosti o LGBTQI pravima,
- pružanje tehničke pomoći institucijama BiH koje uključuju ljudska prava LGBTQI osoba u politike, programe i strategije.

Uvjeti i procedure za apliciranje

USAID/INSPIRE otvara fond za grantove usmjerene na pružanje podrške aktivnostima LGBTQI populacije u BiH. Projektni prijedlozi mogu se dostavljati za cjelokupni ili djelomični iznos sredstava potrebnih za implementaciju kandidiranog projekta.

Minimalni iznos sredstava koja se traže od USAID/INSPIRE ne može biti manji od 30.000 BAM a maksimalan iznos traženih sredstava ne može prelaziti 150.000 BAM.

Trajanje projekta ne može biti kraće od 6 mjeseci i duže od 24 mjeseca.

Tokom implementacije projekata aplikant će biti odgovoran za upravljanje sadržajnim i finansijskim dijelom projekta, kao i za narativno i finansijsko izvještavanje prema USAID/INSPIRE-u.

Aplikacije i tražena dokumentacija moraju biti napisane na jednom od službenih jezika i pisama Bosne i Hercegovine. Aplikacije moraju biti popunjene elektronski.

Nepotpune aplikacije, aplikacije koje pristignu nakon navedenog roka, aplikacije koje ne budu dostavljene na predviđeni način, kao i prijave na neodgovarajućim obrascima neće biti uzete u razmatranje. Dokumentacija koja bude dostavljena, a nije tražena, neće biti uzeta u razmatranje.

Sva pitanja koja se tiču ovog javnog poziva dostavljaju se isključivo putem e-mail adrese: prijava@usaidinspire.ba (subject/predmet: 20.04.0-N2.1-261, Upit) do 26.2.2021. godine.

I. faza

Projektni prijedlozi dostavljaju se najprije samo u formi nacrt projektnog prijedloga, koja se nalazi na online platformi za upravljanje grantovima APPLY.

Pored nacrt projektnog prijedloga potrebno je dostaviti rješenje o registraciji pravnog lica ili izvod iz registra (dokument ne smije biti stariji od godinu dana), te uvjerenje o poreskoj registraciji (ID broj).

Napomena: Aplikacije koje umjesto u obrascu za nacrt projektnog prijedloga budu dostavljene u obrascu za cijeli projektni prijedlog neće biti uzete u razmatranje.

Svaka organizacija može aplicirati s najviše jednim nacrtom projektnog prijedloga u okviru ovog javnog poziva. U slučaju da neka organizacija dostavi više od jednog projekta, u obzir će se uzeti samo prva pristigla aplikacija.

Aplikanti mogu, ali ne moraju imati partnera u projektu. Partneri u projektu mogu biti nevladine organizacije (udruženja i fondacije) registrirane u BiH ili institucije vlasti s nekog od nivoa u BiH.

Komisija za evaluaciju USAID/INSPIRE obavlja preliminarnu ocjenu projektnih prijedloga na osnovi informacija i dokumentacije koju su predali aplikanti.

Preliminarni pregled obuhvata sljedeće kriterije:

1. cjelovitost prijave:
 - komisija za evaluaciju će ocijeniti je li dostavljena sva dokumentacija koja je u pozivu navedena kao obavezna;
2. usklađenost s kriterijima za odabir:
 - na osnovu primljene dokumentacije, Komisija za evaluaciju će ocijeniti ispunjava li aplikant kriterije za odabir;
3. prethodno ostvareni rezultati u sektoru unutar kojeg se organizacija prijavljuje na poziv:
 - LGBTQI populacija jedna je od glavnih ciljnih korisničkih grupa aktivnosti koje provodi organizacija;
 - organizacija se trenutno bavi pitanjima LGBTQI populacije.

Komisija za evaluaciju će kontaktirati osobe navedene za kontakt i preporuke kako bi se provjerili podaci o prethodno ostvarenim rezultatima.

Prilikom ocjene nacrtu projektnih prijedloga uzet će se u obzir sljedeće:

- organizacije imaju specifičan, odgovoran pristup i metodologiju rada s LGBTQI populacijom,
- nacrti projektnih prijedloga dostavljeni su od strane organizacija koje intenzivno rade na LGBTQI pitanjima i problematici LGBTQI u BiH, te promoviranju prava LGBTQI populacije,
- očekivani rezultati uključuju izravnu podršku ili zagovaranje u ime LGBTQI populacije,
- organizacije pružaju tehničku pomoć institucijama u BiH koje se bave LGBTQI pravima i uključuju ih u politike, programe i strategije,
- predloženi projekt predviđa direktnu saradnju s LGBTQI zajednicama ili pojedincima,
- predloženi projekt ne temelji se isključivo na izradi i distribuciji promotivnog i zagovaračkog materijala,
- iz predloženog projekta je vidljivo da postoje realne mogućnosti da se postigne rezultat tokom trajanja projekta ili netom nakon toga,
- stiče se dojam da pomoć i stručnost USAID-a može biti od koristi, te ih dopunjava i jača organizacijske kapacitete, vještine i znanja,
- organizacije pokazuju sposobnost za uspješno partnerstvo s vlastima, drugim organizacijama i raznim interesnim stranama koji rade s marginaliziranom populacijom u BiH,
- predloženi projekt promovira održivost ostvarenih projektnih ciljeva i rezultata,
- organizacije stvaraju sinergiju tako što uključuju druge organizacije kao partnere ili potprimaoce sredstava,
- predloženi projekt nije nastavak, dopuna ili ponavljanje nekog drugog tekućeg ili završenog projekta.

Nakon što Komisija ocijeni i rangira sve pristigle nacрте projektnih prijedloga, svi aplikanti bit će informirani o ishodu ocjene njihove aplikacije putem online platforme za upravljanje grantovima APPLY. Oni projektni prijedlozi koji budu pozitivno ocijenjeni ulaze u 2. fazu apliciranja.

2. faza

Od aplikantata koji budu obaviješteni da su uspješno prošli 1. fazu zatražit će se da dostave cijeli projektni prijedlog, koji se može popuniti putem online platforme za upravljanje grantovima APPLY, budžet na obrascu OBR-INS-GRB, te ispunjenu Izjavu o partnerstvu, na obrascu OBR-INS-PAR (isključivo ukoliko organizacija ima partnera u projektu).

Nakon procjene cijelih projektnih prijedloga svi aplikanti bit će informirani o ishodu ocjene njihove aplikacije putem online platforme za upravljanje grantovima APPLY.

Oni projektni prijedlozi koji budu pozitivno ocijenjeni ulaze u fazu pregovora o dodjeli granta i fazu potpisivanja ugovora. U fazi pregovora će USAID/INSPIRE i aplikant usaglasiti projektni prijedlog, naročito dijelove koji se odnose na isporuke, monitoring i evaluaciju projekta. Obavijest o pozitivnoj ocjeni projektnog prijedloga ne znači neminovno da će USAID/INSPIRE s organizacijom potpisati ugovor niti da će projektni prijedlog biti financiran. Potpisivanjem ugovora o dodjeli granta uređuju se međusobni odnosi saradnje, prava i obaveze obje ugovorne strane.

Uvjeti dodjele granta

Organizacije koje budu imale najbolje projektne prijedloge i budu odabrane u uži krug kandidata dužne su omogućiti USAID/INSPIRE da provede predgrantovsku procjenu rada i poslovanja organizacije u prethodnom periodu. Predgrantovska procjena podrazumijeva analizu organizacijskih, finansijskih, administrativnih i ljudskih resursa aplikanta.

Samo organizacije čiji projekti budu najbolje ocijenjeni i koje uspješno prođu proces predgrantovske procjene mogu biti korisnici granta.

Potpis ugovora o dodjeli granta podrazumijeva, pored implementacije projektnih aktivnosti, i spremnost organizacija da aktivno učestvuju u razvoju svojih organizacijskih kapaciteta uz punu podršku USAID/INSPIRE.

Razvoj organizacijskih kapaciteta podrazumijeva:

- implementaciju nalaza i preporuka iz predgrantovske procjene;
- učešće na edukacijama i treninzima koje organizira USAID/INSPIRE;
- korištenje KULT/ROK alata za samoprocjenu organizacijskih kapaciteta i provođenje POK⁷ i POP⁸ procesa jačanja i razvoja kapaciteta i performansi organizacije;
- aktivan rad na unaprjeđenju postojećih pravilnika i procedura koji uređuju rad organizacije, tamo gdje to bude potrebno.

⁷ POK™ – alat za procjenu organizacijskih kapaciteta

⁸ POP™ – alat za procjenu organizacijskih performansi

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Rok za dostavljanje nacrtu projektnog prijedloga

Od aplikantata se traži da **do 5. 3. 2021. do 16.00 sati** dostave nacrt projektnog prijedloga u elektronskom obliku, sa svim traženim priložima, putem online platforme za upravljanje grantovima APPLY, nakon čega će aplikanti odmah dobiti automatski e-mail kao potvrdu o prijemu aplikacije. Nacrti projektnih prijedloga koji ne budu dostavljeni na navedeni način, neće biti uzeti u razmatranje. Aplikanti koji ne zaprime automatski odgovor o prijemu aplikacije u roku od 30 minuta od slanja trebaju se odmah javiti na elektronsku adresu prijava@usaidinspire.ba (subject/predmet: 20.04.0-N2.1-261, *Upit*).

Napomena: Svi potencijalni aplikanti trebaju pristupiti registraciji na online platformu za upravljanje grantovima APPLY putem linka: <https://KULT.smapply.io/prog/inspire> čim prije, kako bi se upoznali s uvjetima i tehničkim postavkama aplikacije. Detaljne instrukcije o procesu registracije mogu pronaći na linku: <https://kult.smapply.io/res/p/tehnicke-instrukcije/>

U slučaju izmjene Javnog poziva USAID/INSPIRE će objaviti tekst s naglašenim izmjenama na <https://kult.smapply.io/res/p/komponenta4>.